Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w radzie państwa reprezentowanych.

Zeszyt XII. — Wydany i rozesłany dnia 29 marca 1873.

34.

Dokument koncesyi z dnia 7 stycznia 1873,

na budowę i ruch kolei żelaznej parowej z Altheim do Schärding.

My Franciszek Józef Pierwszy,

z Bożej łaski Cesarz Austryacki;

król Apostolski Węgierski, król Czech, Dalmacyi, Kroacyi, Slawonii, Galicyi, Lodomeryi i Illiryi; Arcyksiążę Austryacki; Wielki Książę Krakowski, Książę Lotaryngii, Salzburga, Styryi, Karyntyi, Krainy, Bukowiny; Górnego i Dolnego Szląska; Wielki Książę Siedmiogrodzki; Margrabia Morawii, uksiążęcony Hrabia Habsburga i Tyrolu, itd. itd. itd.

Gdy bank przemysłowy i handlowy dla Górnej Austryi i Salzburga w spółce z radcą budownictwa Karolem baronem Schwarzem podali prośbę o udzielenie im koncesyi na budowę i ruch kolei żelaznej parowej z Altheim do Schörding, przeto zważywszy pożyteczność tego przedsiębiorstwa dla ogółu, widzimy się spowodowani wzmiankowanym petentom koncesyą tę na mocy ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14 września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238), nadać jak następuje:

§. 1. Nadajemy koncesyonaryuszom prawo budowy i utrzymywania w ruchu kolei żelaznej parowej z Altheim do Schärding.

§. 2. Budowa i urządzenie ruchu kolei winny być wykonane według planów szczegółowych, które ministerstwo handlu ma zatwierdzić.

Budując kolej należy zastósować się w szczególności także do wymagań, jakie ministerstwo handlu objawi, jakoteż do istniejących ogólnych przepisów budowniczych i policyjnych.

Administracya państwa zastrzega sobie zatwierdzenie zmian w budowie, jeżeli takowe, stósownie do rezultatu rewizyi wojskowo technicznej i oględzin śladu, które komisya administracyjna na zasadzie przepisu §. 6 ustawy o koncesyach na koleje żelazne ma przedsięwziąść, okażą się potrzebnemi tak dla publicznego obrotu jak oraz dla zabezpieczenia trwałości kolei i dla dopełnienia przepisów prawnych.

Gdyby przy wykonaniu budowy, ze względów ekonomiczno budowniczych lub ze względów na ruch, okazała się potrzebną lub pożądaną zmiana śladów kolei lub planów szczegółowych, atoli bez zmiany kierunku kolei w §. 1 oznaczonego i w ogólności bez istotnego pogorszenia stosunków poziomu i kierunku śladu zatwierdzonego, do zmiany takiej potrzeba zezwolenia administracyi państwa.

Budowa ziemna kolei może być ograniczona do jednego toru, z wyjątkiem mostu na Andiessenbachu pod Andiessenhofen i mostu na Prambachu pod św. Floryanem, których filary należy wystawić odrazu w szerokości pod dwa tory a do wysokości najwyższego stanu wody.

Administracya państwa ma prawo domagać się budowy ziemnej pod drugi tor, tudzież położenia tegoż w miejscach gdzie uzna tego potrzebę, gdy w ciągu dwóch po sobie następujących lat, dochód ryczałtowy roczny z jednej mili przewyższy sumę 140.000 zł. srebrem.

Wszystkie mosty, tudzież wszystkie znaczniejsze budowy i budynki powinny być wystawione odrazu z żelaza i kamienia.

Co się tyczy używania dworców kolei już istniejących lub koncesyonowanych w miejscach zetknięcia się z nową koleją, jakoteż co się tyczy urządzenia służby ruchu w obrocie przejściowym, koncesyonaryusze zobowiązują się zawrzeć ugodę z interesowanemi zarządami kolei żelaznych jak niemniej względem używania budowy ziemnej pod drugi tor od profilu 136—149 na linii kolei cesarzowej Elżbiety z Nowegotargu do Broumowa.

Koszta rozszerzenia budowli w obcych dworcach kolei ponoszą koncesyonaryusze.

Odpowiednie umowy należy przedłożyć administracyi państwa do zatwierdzenia.

Zastrzega się, że jeżeli porozumienie nie przyjdzie do skutku, administracya państwa poda warunki wzajemnego używania wagonów krajowych kolei sąsiednich i założenia kolei prowadzących do kopalń i miejsc przemysłowych.

§. 3. Koncesyonaryusze są obowiązani zacząć budowę kolei koncesyonowanej w przeciągu 6 miesięcy od dnia dzisiejszego a ukończyć takową i gotową kolej oddać na użytek publiczny w przeciągu następnych lat dwóch.

§. 4. W celu doprowadzenia do skutku kolei koncesyonowanej nadaje się koncesyonaryuszom prawo wywłaszczenia według postanowień odnośnych przepisów prawnych.

Ma być także przyznane koncesyonaryuszom toż samo prawo w razie budowy kolei bocznych, prowadzących do szczególnych zakładów przemysłowych, jeżeli administracya państwa ze względu na dobro publiczne uzna potrzebę budowy takich kolei.

Koncesyonaryusze są obowiązani załatwić wykupno gruntów jak można najprędzej i, o ile to od nich zależy, postarać się o natychmiastowe hipoteczne odpisanie i oddzielenie gruntów pod kolej nabytych.

§. 5. Pod względem budowy i ruchu kolei koncesyonowanej, winni koncesyonaryusze zastosować się do osnowy niniejszego dokumentu koncesyi, jakoteż do istniejących w tej mierze ustaw i rozporządzeń [mianowicie ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14

września 1854 i regulaminu ruchu kolei żelaznych z dnia 16 listopada 1851*)], tudzież ustaw i rozporządzeń jakie w przyszłości mogą być wydane.

§. 6. Co się tyczy służby pocztowej stosowane będą na kolei koncesyonowanej następujące przepisy:

1. Koncesyonaryusze winni przewozić bezpłatnie pocztę i służbę pocztową podług przepisu §. 68 regulaminu ruchu na kolejach żelaznych.

Administracya pocztowa ma prawo używać do przewozu poczty wszystkich pociągów programem jazdy objętych jakoto kuryerskich, pospiesznych, pocztowych, osobowych i mięszanych.

Pociągi pospieszne i kuryerskie są jednak uwolnione od przewozu posyłek poczty wozowej.

Programy jazdy pociągów przeznaczonych do przewozu poczty będą zatwierdzane przez ministerstwo handlu, które też o każdej zamierzonej zmianie programu, najmniej na dwa tygodnie wprzódy zawiadomić należy.

2. Koncesyonaryusze są obowiązani dostarczać i utrzymywać swoim kosztem wagony zwyczajne i ambulansowe do przewozu poczty, takowych stronę zewnętrzną czyścić i one smarować.

Na żądanie zakładu pocztowego koncesyonaryusze winni przydać bezpłatnie do każdego pociągu, z wyjątkiem pośpiesznych i kuryerskich, jeden wagon ośmiokołowy, lub dwa o czterech kołach, podług wymagania zakładu pocztowego, urządzone i takowe przewieść.

Jeżeli zakład pocztowy uzna za potrzebne, aby oprócz wagonu ośmiokołowego lub dwóch o czterech kołach, przydano jeszcze więcej wagonów dla przewiezienia poczty, zakład pocztowy zapłaci koncesyonaryuszom od każdego następnego wagonu czterokołowego po jednemu złotemu waluty austryackiej za każdą milę w służbie pocztowej przebytą.

W tych pociągach, w których zakład pocztowy nie zajmuje osobnego wagonu, a więc w pospiesznych i kuryerskich, będzie wyznaczona bezpłatnie część wagonu odpowiednio urządzona, zupełnie zamknięta i najmniej dwa przedziały obejmująca, do przewozu posyłek pocztowych.

Jeżeliby w tym oddziele większe pakiety listowe lub torby z listami pomieścić się nie mogły, zarząd kolei winien wyznaczyć do tego celu inne bezpieczne miejsce w pociągu.

Koncesyonaryusze obowiązani są oświetlać wagony do służby pocztowej użyte tak samo jak osobowe; koszta niezwyczajnego oświetlenia wnętrza wagonów i ich opalania ponosić będzie zakład pocztowy.

3. Zarząd pocztowy ma prawo przydawać swoich dozorców do posyłek którymkolwiek pociągiem takowe odchodzą.

Urzędnicy pocztowi, konduktorowie i słudzy, mający dozór nad posyłkami, jakoteż ci ze służby pocztowej, którzy będą wysłani dla doglądania lub wyuczenia się czynności pocztowych na kolei żelaznej, którzy to ostatni winni wykazać się zaświadczeniami przełożonej dyrekcyi pocztowej, będą przewożeni bezpłatnie.

Jeżeli administracya pocztowa wysyła którymkolwiek pociągiem pakiety listowe bez swoich ludzi, ma prawo poruczyć zarządowi kolei, przez spółkę ustanowionemu, ażeby swoich ludzi użył do przewiezienia tych pakietów.

*) Dz. u. p. z roku 1852, Nr. 1.

4. Dla służby pocztowej po stacyach wyznaczony będzie bezpłatnie w budynku kolei żelaznej pokój stósowny i izba na rzeczy. Co się zaś tyczy zaspokojenia innych potrzeb służby pocztowej, zawarta będzie osobna umowa, w której oznaczona będzie wysokość czynszu, płacić się mającego tytułem wynagrodzenia za wyznaczenie jeszcze większego lokalu.

Wewnętrzne urządzenie, czyszczenie, oświetlenie i opalenie tych lokalów jest rzeczą administracyi pocztowej.

5. W tych dworcach, w których nie będą ustanowione urzędy pocztowe, koncesyonaryusze winni na żądanie administracyi pocztowej wyznaczyć swoich ludzi uzdolnionych do pośrednictwa pomiędzy pociągami kolei a służbą pocztową w odbieraniu i wydawaniu posyłek pocztowych, tudzież bezpiecznie takowe zachowywać póki nie będą oddane zakładowi pocztowemu, a to za wynagrodzeniem które wyznaczy administracya pocztowa.

Gdzieby zdaniem administracyi pocztowej służba pocztowa tego wymagała, koncesyonaryusze winni wyznaczyć ludzi swoich do pomagania w ładowaniu i wyładowaniu posyłek pocztowych za wynagrodzeniem tej pomocy odpowiedniem.

Korespondencye odnoszące się do zarządu kolei, prowadzone między dyrekcyą kolei lub radą zawiadowczą a jej podrzędnemi organami, lub korespondencye tych ostatnich między sobą, mogą być przewożone na odnośnych liniach kolei przez sług kolejowych.

§. 7. Koncesyonaryusze zobowiązują się urządzić i utrzymywać własnym kosztem, podług zarządzenia lub za pośrednictwem zakładu telegrafów rządowych, linie telegraficzne, potrzebne do ruchu kolei i do dawania sygnałów.

Rząd zastrzega sobie prawo używania telegrafów ruchu do korespondencyi rządowych i prywatnych.

Rządowi wolno jest przymocować druty telegrafów państwa do podpór telegrafu ruchu lub założyć własne linie na gruncie spółki, bez żadnej zapłaty lub wynagrodzenia.

Koncesyonaryusze zapewniają bezpłatny udział służby kolejowej w doglądaniu i utrzymywaniu takich linii rządowych.

Koncesyonaryusze są nadto obowiązani przewozić na swoich liniach materyały i rekwizyta zakładu telegrafów rządowych podług taryf przepisanych dla transportów wojskowych, jakoteż zachowywać takowe bezpłatnie w swoich dworcach i stacyach.

We wszystkich powyższych względach koncesyonaryusze obowiązani są zawrzeć w swoim czasie osobną umowę ze zakładem telegrafów państwa.

§. 8. Wysokość cen jazdy i przewozu towarów poddaje się następującym ograniczeniom:

Taryfa maksymalna od mili austryackiej a mianowicie dla podróżnych, od osoby:

w I klasie	. . . .	36	ct. wal. austr.
„ II „	. . . . .	27	„ „ „
„ III „	. . . . .	18	„ „ „
„ IV „	(dla stojących)	12	„ „ „

Dla pociągów pośpiesznych, które winny składać się przynajmniej z wagonów I i II klasy, taryfy te mogą być podwyższone o 20 proc. pod warunkiem że chyżość tych pociągów nie będzie mniejsza jak przeciętna chyżość pośpiesznych pociągów innych kolei austryackich.

Taryfa maksymalna dla towarów jadących ze zwykłą chyżością od cetnara cłowego i mili: trzy centy waluty austryackiej.

Wyjątkowo opłaca się od następujących towarów jeżeli wagony będą całkowicie napełnione:

A. Zboże i sól	B. Drzewo opałowe i do rznięcia	C. Węgiel kamienny, koks, torf prasowany, żelazo surowe, kamienie wapienne i budulcowe
centów wal. austr.		
$2^1/_2$	$2^1/_4$	2

Opłata za ekspedycyę będzie wynosiła od wszelkich towarów 2 centy od cetnara cłowego, w którą to kwotę jest już wliczona należytość za naładowanie i wyładowanie tudzież asekuracya powszechna. Jeżeli strona załatwia naładowanie i wyładowanie, natenczas tytułem opłaty za ekspedycyę pobierane będzie 1.5 cent. od cetnara cłowego.

Co się tyczy cen przewozu innych towarów, ustanowienia składowego, klasyfikacyi towarów i innych przepisów ruchu, tak postąpić należy, aby też ceny i przepisy w żadnym razie nie były wyższe i uciążliwsze jak na kolei Cesarzowej Elżbiety.

Koncesyonaryusze winni zaprowadzić dla towarów taką nomenklaturę i klasyfikacyą a dla ruchu takie przepisy, jakie są zaprowadzone na c. k. uprzyw. kolei Cesarzowej Elżbiety.

Uregulowanie cen jazdy i przewozu towarów w granicach powyżej określonych służy koncesyonaryuszom.

Nie może tu jednak mieć miejsca osobiste przekładanie jednych nad drugich. Jeżeli zatem, któremu z odsyłających lub przedsiębiorców przewozu, przyzwala się pod pewnemi warunkami zniżenie cen przewozu lub inne ulgi; natenczas zniżenie to lub ulga winny być przyzwolone wszystkim odsyłającym lub przedsiębiorcom przewozu, którzy zgodzą się na te same warunki.

Wszelkie taryfy szczegółowe winny być ogłoszone publicznie.

Zresztą zastrzega się prawodawstwu moc uregulowania w każdym czasie taryfy jazdy i przewozu towarów; koncesyonaryusze winni poddać się takiemu uregulowaniu.

Rząd ma prawo zniżyć odpowiednio ceny jazdy i frachtu tudzież należytości poboczne jak tylko dochód czysty dwóch lat ostatnich przeniesie 6 proc. kapitału zakładowego.

Po upływie dziewięciu lat ruchu rząd ma prawo zniżyć odpowiednio powyższe taryfy po wysłuchaniu koncesyonaryuszów lub ich następców prawnych.

§. 9. Pozwala się aby ceny jazdy i przewozu towarów były obliczane i pobierane w krajowej monecie srebrnej, jednak w ten sposób, że należytość z uwzględnieniem wartości obiegowej, winna być przyjmowaną także w walucie krajowej.

Redukcya taryfy na walutę krajową ma się odbywać w sposób przez ministerstwo handlu ustanowiony dla wszystkich kolei austryackich.

które oprócz wzmiankowanych w ustępie *a)* trzeba będzie pokryć koniecznie w skutek budowy kolei koncesyonowanej i otwarcia ruchu;

c) pięć procentowe odsetki od kapitałów wpłacanych podczas budowy aż do otwarcia ruchu na całej koncesyonowanej kolei w miarę postępu budowy i urządzenia ruchu po strąceniu dochodów czystych z części kolei pierwej na użytek oddanych i odsetków do pieniędzy wpłaconych a nie zaraz użytych;

d) koszta zebrania kapitału, a względnie kwota przeciętnej straty na kursie przy gromadzeniu funduszów w gotowiznie zapomocą puszczenia w obieg akcyi i obligacyi z prawem pierwszeństwa.

Gdyby po upływie pierwszego roku ruchu zostały wzniesione dalsze nowe budowle, lub gdyby urządzenia ruchu zostały pomnożone, wydane na to fundusze mogą być doliczone do kapitału zakładowego, jeżeli administracya państwa pozwoliła na wzniesienie nowych budowli lub na pomnożenie urządzeń ruchu, i jeżeli koszta będą należycie wykazane.

§. 18. Koncesyonaryusze są nadto obowiązani kolej niniejszem koncesyonowaną po jej ukończeniu odstąpić za wynagrodzeniem innemu przedsiębiorstwu kolejowemu, gdyby administracya państwa uznała to za potrzebne albo stosowne i tego zażądała.

Rodzaj i wysokość tego wynagrodzenia zostawia się przedewszystkiem umowie obu stron.

Gdyby taka umowa nie przyszła do skutku, natenczas jako wynagrodzenie będzie zapłacony w gotowiźnie kapitał, oznaczony podług zasad ustanowionych w §. 17 a tyczących się odkupu kolei przez administracyą państwa.

Tylko w tym przypadku, jeżeliby kolej nie była jeszcze w ruchu lat siedm, lecz dopiero pięć, za podstawę do wymierzenia ceny odkupu będzie wzięty przeciętny czysty dochód trzech lat najpomyślniejszych, a jeżeliby kolej nie była jeszcze w ruchu lat pięć, czysty dochód roku najpomyślniejszego.

Gdyby zażądano odstąpienia przed upływem pierwszego roku ruchu, natenczas, jak w ogóle we wszystkich przypadkach, cena odkupu nie może być mniejszą od sumy minimalnej, którą podług §. 17 administracya państwa musiałaby zapłacić gdyby odkupowała kolej.

§. 19. Gdy koncesya utraci moc swoję i od tego dnia, państwo wchodzi bez wynagrodzenia w wolne od ciężarów posiadanie i w używanie kolei koncesyonowanej, mianowicie gruntu, robót ziemnych i sztucznych, całej ziemnej i nadziemnej budowy kolei i wszystkich nieruchomych przynależytości, jakoto: dworców, miejsc do ładowania i wyładowania, wszystkich budynków do ruchu kolei potrzebnych w miejscach odjazdu i przyjazdu, domów strażniczych wraz ze wszystkiemi urządzeniami przy maszynach stałych i wszystkiemi nieruchomościami.

Co się tyczy ruchomości, jakoto: lokomotyw, wagonów, maszyn ruchomych, narzędzi, zapasów materyałów wszelkiego rodzaju o ile są potrzebne do utrzymania ruchu i do tego zdatne, spółka odstąpi państwu takowe bezpłatnie w takiej ilości lub wartości, jaka odpowiadać będzie pierwszemu urządzeniu ruchu, zawartemu w kapitale zakładowym.

Przez odkup kolei i od dnia tego odkupu państwo wchodzi za opłatą ceny kupna w §. 17 ustanowionej bez dalszego wynagrodzenia w posiadanie i używanie kolei obecnie koncesyonowanej, ze wszystkiemi ruchomościami i nieruchomościami wyżej wzmiankowanemi.

Tak wtedy, gdy koncesya moc swoją utraci, jak i przy odkupieniu kolei, koncesyonaryusze zatrzymują na własność utworzony z własnych dochodów przedsiębiorstwa fundusz odwodowy, i należące się im aktywa, tudzież te osobne zakłady i budynki z własnego majątku wzniesione lub nabyte, jakoto piece do koksu i wapna, odlewarnie, fabryki maszyn i innych narzędzi, spichlerze, doki, składy węgla i inne, do zbudowania lub nabycia których administracya państwa upoważniła ich z tym wyraźnym dodatkiem, że nie stanowią części składowej kolei żelaznej.

§. 20. Gdyby pomimo poprzedniczego ostrzeżenia, koncesyonaryusze dopuszczali się zaniedbywania lub niedopełniania obowiązków koncesyą lub ustawami przepisanych, administracya państwa ma prawo zarządzić środki odpowiednie a według okoliczności unieważnić koncesyą nawet przed upływem jej trwania.

§. 21. Ostrzegając surowo, aby nikt nie działał przeciwko postanowieniom tej koncesyi, i nadając koncesyonaryuszom prawo domagania się u Naszych sądów wynagrodzenia udowodnionej szkody, wszystkim władzom do których to należy, wyraźnie rozkazujemy, aby nad koncesyą niniejszą i wszystkiemi w niej zawartemi postanowieniami ściśle i troskliwie czuwały.

W dowód czego wydajemy niniejszy list, opatrzony Naszą większą pieczęcią, w Naszem stołecznem i rezydencyonalnem mieście Wiedniu, dnia siódmego miesiąca stycznia w roku zbawienia tysiąc ośmset siedmdziesiątym trzecim, Naszego panowania dwudziestym piątym.

Franciszek Józef r. w. (L. S.)

Auersperg r. w. **Banhans** r. w. **Pretis** r. w.

35.

Obwieszczenie ministerstwa skarbu, z dnia 16 marca 1873,

o wynagrodzeniu za medale bite w urzędzie menniczym głównym.

Przepisy o biciu medalów w urzędzie menniczym głównym, rozporządzeniem z dnia 12 lutego 1871 (Dz. u. p. Nr. 12 z roku 1871) ogłoszone, wyjmują się z dniem 31 marca 1873 z mocy obowiązującej.

Nową taryfę cen i inne przepisy można przejrzeć w urzędzie menniczym głównym.

Pretis r. w.

36.

Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 17 marca 1873,

o przyłączeniu nowej gminy miejscowej Bogenneusiedl-Streifing do okręgu sądu powiatowego w Wolkersdorf w Dolnej Austryi.

Na zasadzie §. 2 ustawy z dnia 11 czerwca 1868 (Dz. u. p. Nr. 59) przyłącza się nową gminę miejscową Bogenneusiedl-Streifing do okręgu sądu powiatowego w Wolkersdorf.

Rozporządzenie to wchodzi w moc obowiązującą z dniem 1 maja 1873.

Glaser r. w.

37.

Rozporządzenie ministra spraw wewnętrznych z dnia 21 marca 1873,

względem egzaminu lekarzów i weterynarzów dla otrzymania stałej posady w publicznej służbie zdrowia przy urzędach administracyjnych.

Na mocy upoważnienia udzielonego postanowieniem cesarskiem z dnia 7 marca 1873, wydaję przepisy następujące względem warunków potrzebnych do otrzymania stałej posady lekarza lub weterynarza w publicznej służbie zdrowia przy urzędach administracyjnych.

A. Przepisy ogólne.

§. 1. Dla osiągnienia stałej posady lekarza lub weterynarza w publicznej służbie zdrowia przy urzędach administracyjnych potrzeba dowodu, złożonego z pomyślnym skutkiem szczególnego egzaminu.

Od lekarzów i weterynarzów, w chwili wydania niniejszego rozporządzenia, stale już zamianowanych, nie będzie wymagany taki egzamin nawet przy awansach.

§. 2. W każdem mieście, w którem znajduje się wydział lekarski, ustanawia się odrębna komisya egzaminacyjna, tak do szczególnego egzaminu lekarskiego jak i do weterynarskiego.

§. 3. Członków komisyi egzaminacyjnej równie lekarskiej jak weterynarskiej mianuje co rok minister spraw wewnętrznych w porozumieniu z ministrem oświecenia na wniosek naczelnika rządu krajowego; po upływie dorocznej czynności mogą ci sami być znowu mianowani.

§. 4. Egzamina odbywają się każdego roku na wiosnę i pod koniec jesieni.

Pierwszy egzamin odbędzie się w październiku roku 1873.

§. 5. Lekarze i weterynarze pragnący być dopuszczonymi do egzaminu celem osiągnięcia stałej posady w służbie rządowej przy urzędach administracyjnych winni prośby swoje należycie opatrzone podawać na początku każdego półrocza naukowego do owej władzy krajowej, w obrębie której egzamin składać sobie życzą.

Władza administracyjna krajowa rozstrzyga o dopuszczeniu lub odprawie kandydatów, a jeźli ich przypuszcza, zawiadamia ich o dniach, w których egzamin zdawać mają.

§. 6. Oceny tak przy egzaminach lekarskich jak weterynarskich brzmią: uzdolniony znamienicie; uzdolniony, nieuzdolniony.

Na zasadzie pierwszych dwu ocen władza polityczna krajowa wyda kandydatowi świadectwo uzdolnienia na posadę lekarza a względnie weterynarza w publicznej służbie zdrowia przy urzędach politycznych według wzoru (Załącznik I i II).

Ostatnia ocena pociąga za sobą odprawę kandydata.

B. Szczególne przepisy względem egzaminu lekarzy.

§. 7. Aby być dopuszczonym do zdawania egzaminu lekarskiego potrzeba:

a) dowodu uzyskanego w uniwersytecie swojskim dyplomu doktora wszej medycyny lub medecyny i chirurgii i magistra położnictwa:

b) dowodu wiadomości psychiatrycznych wykazanego świadectwem porządnego uczęszczania na klinikę psychiatryczną i odbytego z dobrym skutkiem wypytu albo też świadectwem trzechmiesięcznego zwiedzania ordynacyi w publicznym zakładzie dla obłąkanych po otrzymaniu stopnia doktorskiego, albo też świadectwem pełnionej czynności służbowolekarskiej w domu dla obłąkanych:

c) dowodu uczęszczania na naukę szczepienia ospy teoretyczno-praktyczną i na wykłady policyi weterynarskiej i o chorobach;

d) dowodu, że kandydat po otrzymaniu stopnia doktorskiego przez 2 przynajmniej lata był używany do służby lekarskiej w szpitalu publicznym lub też zajmował inną podobną posadę służbową połączoną z wykonawstwem lekarskiem albo przez 3 lata przynajmniej trudnił się wykonawstwem lekarskiem prywatnem.

Dowód trzechletniego wykonawstwa lekarskiego prywatnego polegać ma na świadectwie wydanem w miastach mających statut własny przez lekarza urzędowego a podpisanem oprócz tego przez burmistrza lub wójta w innych zaś gminach wydanem przez burmistrza lub wójta, a potwierdzonem przez rządowego lekarza powiatowego.

§. 8. Komisya do egzaminu lekarskiego składa się z przewodniczącego, którym jest referent lekarski krajowy lub jeźli go nie ma, prezes mianowany przez ministra spraw wewnętrznych i z pięciu wyobrazicieli przedmiotów wchodzących do egzaminu.

§. 9. Przedmiotami egzaminu lekarskiego są:

1. higiena i znajomość ustaw zdrowotnych;
2. medycyna sądowa razem z psychologią sądową;
3. farmakognozya razem ze znajomością najpospolitszych trucizn;
4. chemia, (3 i 4 ze względem na zakres czynności lekarza powiatowego).
5. policya weterynarska.

Egzamin z tych przedmiotów dzieli się na badawczą czynność piśmienną, na wykonawczą czyli praktyczną i na ustną.

§. 10. Czynność badawcza piśmienno-lekarska, dla której zakreśla się 12 godzin, odbywa się w zamknięciu, pod dozorem urzędnika wyznaczonego, ku temu przez naczelnika rządu krajowego. Badanie ogranicza się do odpowiedzi na 2 pytania wybrane przez naczelnika rządu krajowego z pośród kilku podanych przez komisyą egzaminacyjną a doręczone kandydatowi pod pieczęcią. Przedmiotem tychże może wprawdzie być wszystko, co się mieści w przedmiotach należących do egzaminu, wzgląd jednakże głównie zwrócić należy na higienę, znajomość ustaw zdrowotnych i medycynę sądową, a jedno z tychże pytań ma się odnosić do opracowania zadania, ile możności zaczerpniętego z rzeczywistości, z zakresu medycyny rządowej.

§. 11. Czynność badawczą praktyczno-lekarską odbyć należy w publicznym szpitalu i w pracowni chemicznej.

Podczas tejże, kandydat w obecności przewodniczącego i jednego członka komisyi egzaminacyjnej winien:

1. na zwłokach wykonać polecone mu oględziny, opis takiego dochodzenia sądowo-lekarskiego podyktować do protokołu wyznaczonemu do tego pisarzowi i dotyczącą opinią dołączyć własną ręką;

2. zbadać stan człowieka obrażonego lub chorego na umyśle i napisać o nim opinią;

3. dokonać badania chemicznego jakościowego z uwzględnieniem przedmiotów należących do policyi zdrowotnej, do medycyny sądowej, do toksykologii i farmakognozyi;

4. stwierdzić na towarach aptekarskich objętych farmakopoją, również jak na okazywanych pospolitych truciznach, swą znajomość tych przedmiotów, przyczem każdemu kandydatowi ma być podana sposobność udowodnienia, że jest obeznany z używaniem drobnowidu do badania towarów lekarskich, pokarmów, trucizn, pasorzytów roślinnych i zwierzęcych.

Zwłoki ludzkie (1) i chorego (2) wyznacza przewodniczący, przedmiot chemicznego badania (3), towar lekarski i truciznę (4) oznacza los.

§. 12. Czynność badawcza ustno-lekarska rozciągać się ma do wszystkich przedmiotów egzaminacyjnych, o ile takowe nie doznały dostatecznego uwzględnienia przy innych czynnościach badawczych, a w szczególności odnosić się winna do dziedziny higieny i ustawodawstwa zdrowotnego dwoma pytaniami, jednem zaś pytaniem do zakresu policyi weterynarskiej.

Zadania ustnego badania oznacza los.

Egzamin winien się odbyć w obecności przewodniczącego przez trzech członków komisyi egzaminacyjnej.

Do egzaminu ustnego towarzysze zawodowi mają przystęp nieograniczony.

§. 13. O egzaminie piśmiennym dotyczący wyobraziciele przedmiotu złożą zdanie z przytoczeniem powodów.

O egzaminie lekarskim ma być spisany protokół.

Protokół ma zawierać przedmioty każdej czynności egzaminacyjnej, zdanie egzaminatorów o odpowiedzi na każde zadanie egzaminu praktycznego i ustnego, orzeczenie na powodach oparte nad egzaminem piśmiennym i zdanie ostateczne o całym wypadku wszystkich trzech aktów egzaminacyjnych.

Protokół złożyć należy władzy administracyjnej.

§. 14. Kandydat, który tylko w jednym przedmiocie aktu egzaminacyjnego nie uczynił zadość wymaganiom, może celem uzyskania aprobaty powtórzyć egzamin z tegoż przedmiotu w najbliższym, najpóźniej w drugim terminie egzaminacyjnym.

Skoro jednakże kandydat w akcie egzaminacyjnym nie uczynił zadość w przedmiotach więcej niż w jednym, winien natedy w powyższym celu w terminach powyższych powtórzyć cały akt egzaminacyjny.

Powtórzenie drugie nie jest dozwolone.

§. 15. Taksy, które kandydat do egzaminu lekarskiego przed odbyciem się tegoż złożyć winien, wynoszą: 24 zł.

Takowe będą porozdzielane pomiędzy pojedyńczych członków komisyi w miarę straty czasu, jaką przez egzamin ponoszą.

§. 16. Do końca kwietnia 1874 roku szczególny egzamin lekarski na stałe posady w publicznej służbie zdrowia urzędów administracyjnych, nie będzie wymagany od tych, którzy przez dwa przynajmniej lata bez przerwy zajmowali posadę:

1. rządowego lekarza z tytułu nieustalonego przy urzędzie administracyjnym,
2. rządowego lekarza przy urzędzie sądowym,
3. lekarza miejskiego w miastach mających statut własny,
4. lekarza ordynującego lub lekarza pomocniczego w publicznym szpitalu,
5. profesora, docenta lub asystenta katedry lekarskiej.

C. Przepisy szczególne dla egzaminu weterynarzów.

§. 17. Aby być dopuszczonym do egzaminu weterynarzy potrzeba:

a) dyplomu weterynarza otrzymanego w swojskiej, zupełnej szkole weterynarskiej;

b) dowodu, że kandydat po uzyskaniu dyplomu przez rok przynajmniej był używany jako asystent w szkole weterynarskiej, lub dwa lata przynajmniej służył jako weterynarz wojskowy, lub przez takiż przeciąg czasu trudnił się prywatną praktyką weterynarską.

Dowód praktyki prywatnej weterynarskiej składa się w miastach mających statut własny ze świadectwa wydanego przez lekarza lub względnie weterynarza urzędowego, a podpisanego obok przez burmistrza lub wójta, w innych gminach ze świadectwa wydanego przez burmistrza lub wójta, a potwierdzonego przez weterynarza powiatowego, gdyby zaś takowego nie było, przez rządowego lekarza powiatowego.

§. 18. Komisya egzaminacyjna do egzaminu weterynarskiego składa się z przewodniczącego, którym jest krajowy referent spraw zdrowotnych, lub, gdyby takiego nie było, prezes mianowany przez ministra spraw wewnętrznych, i z dwóch weterynarzów piastujących posadę w publicznej służbie.

§. 19. Przedmiotami egzaminu weterynarskiego są:

1. higiena i hodowla zwierząt domowych w gospodarstwie rolniczem razem z dotyczącem ustawoznawstwem;
2. weterynarya sądowa;
3. nauka o chorobach stadnych i policya weterynarska.

Egzamin z tych przedmiotów dzieli się na część piśmienną, praktyczną i ustną.

Do dwu ostatnich towarzysze zawodowi mają przystęp nieograniczony.

§. 20. Część piśmienna egzaminu, na którą wyznacza się 12 godzin, odbywa się pod zamknięciem, pod dozorem urzędnika wyznaczonego ku temu przez naczelnika kraju. Polega ona na opracowaniu zadania, ile możności zaczerpniętego z rzeczywistości, z zakresu higieny weterynarskiej lub weterynarstwa sądowego lub policyjnego. Pytanie wybiera naczelnik rządu krajowego z pośród kilku pytań podanych przez komisyą egzaminacyjną i doręcza się kandydatowi pod pieczęcią.

Część praktyczną egzaminu odbyć należy w chorowisku zwierząt (Krankenstall) lub w sali sekcyjnej. Śród niej winien kandydat albo

a) na zwierzęciu żywem zbadać przypadek chorobowy godny uwagi pod względem sądowym lub policyjnym, zdać z niego sprawę ustnie, a potem spisać orzeczenie własną ręką; albo

b) wykonać rozbiór zwłok urzędowy na padłem zwierzęciu, podyktować okaz oględzin wyznaczonemu do tego pisarzowi do protokółu i dołączyć własną ręką orzeczenie przy zachowaniu form przepisanych.

Przedmiot badania wyznaczy przewodniczący z uwzględnieniem materyału rozporządzalnego.

Część ustna egzaminu, podczas której obu egzaminującym weterynarzom służy prawo zadawania pytań, rozciągać się ma do wszystkich przedmiotów egzaminu; śród niej wymagać należy od kandydata dokładnej znajomości swojskich ustaw i rozporządzeń ze względu na weterynarstwo w ogólności i na weterynaryą policyjną i sądową.

§. 21. Ustnej i praktycznej części egzaminu winni być przytomnymi wszyscy członkowie komisyi egzaminacyjnej.

O egzaminie piśmiennym złożą obaj egzaminatorowie orzeczenie na powodach oparte.

Obejmować on winien przedmioty każdej części egzaminu, zdanie egzaminatorów o wypadku części praktycznej i ustnej egzaminu, orzeczenie na powodach oparte o egzaminie piśmiennym i ostateczną ocenę o wypadku ogólnym wszystkich trzech aktów egzaminacyjnych.

Protokół złożyć należy władzy krajowej.

§. 22. Jeżeli kandydat nie uczynił zadość jednej części egzaminu, to część tę, dla uzyskania approbaty, powtórzyć może w terminie najbliższym, a najpóźniej w drugim, jeżeli jednak niezadowolił z dwu lub wszystkich części egzaminu, to poddać się winien w celu powyższym i w terminach powyższych powtórzeniu całego aktu egzaminacyjnego.

Drugie powtórzenie nie jest dozwolone.

§. 23. Taksy, które kandydat do egzaminu weterynarskiego przed odbyciem się tegoż uiścić winien, wynoszą 12 zł.

Takowe rozdzielą się w równych częściach pomiędzy członków komisyi egzaminacyjnej.

§. 24. Do końca kwietnia roku 1874 nie będzie wymagany szczególny egzamin weterynarski na stałe posady weterynarskie w publicznej służbie przy urzędach administracyi od tych, którzy zajmowali stanowisko:

1. weterynarza rządowego wyznaczonego do urzędu administracyjnego z tytułu nieustalonego, lub ustanowionego z ramienia wydziału krajowego, lub

2. weterynarza wojskowego, lub

3. wychowańca umieszczonego w zakładzie weterynarskim wiedeńskim przez trzy lata przynajmniej, lub

4. docenta, adjunkta, lub asystenta w zakładzie weterynarskim wiedeńskim, lub na katedrze weterynarskiej wydziału lekarskiego, lub zakładu naukowego chirurgicznego przez dwa lata przynajmniej bez przerwy.

Lasser r. w.

Załącznik A

Formularz

na świadectwo egzaminu lekarskiego.

Namiestnictwo w . . . . poświadcza niniejszem, że pan N. N., okazawszy dyplom doktora medycyny i chirurgii i magistra położnictwa (wszej medycyny), uzyskany od uniwersytetu . . . . . . złożył egzamin celem osiągnięcia stałej posady lekarskiej w publicznej służbie zdrowia przy urzędach administracyjnych, rozporządzeniem ministeryalnem z dnia . . 187 . do liczby . . . . przepisany, przed komisyą egzaminacyjną w . . . . . i na nim uznany został za uzdolnionego (znamienicie) na wzmiankowaną wyżej posadę lekarza.

. . . . dnia . . . . 18 . .

Podpis c. k. namiestnika lub jego zastępcy.

Załącznik B.

Formularz

na świadectwo egzaminu weterynarskiego.

Namiestnictwo w . . . . zaświadcza niniejszem, że pan N. N., okazawszy dyplom weterynarza uzyskany od zakładu weterynarskiego w . . . . złożył egzamin celem osiągnięcia stałej posady w publicznej służbie zdrowia przy urzędach administracyjnych, rozporządzeniem ministeryalnem z dnia . . . 187 . do L. . . . . . przepisany, przed komisyą egzaminacyjną w . . . . . . i na nim uznany został za uzdolnionego (znamienicie) nawyżej wzmiankowaną posadę weterynarza.

. . . . . dnia . . . . 18 . .

Podpis c. k. namiestnika lub jego zastępcy.